PROPERTY OF ARIC Established 1989

د افغانانو

د غم ورځې شپې

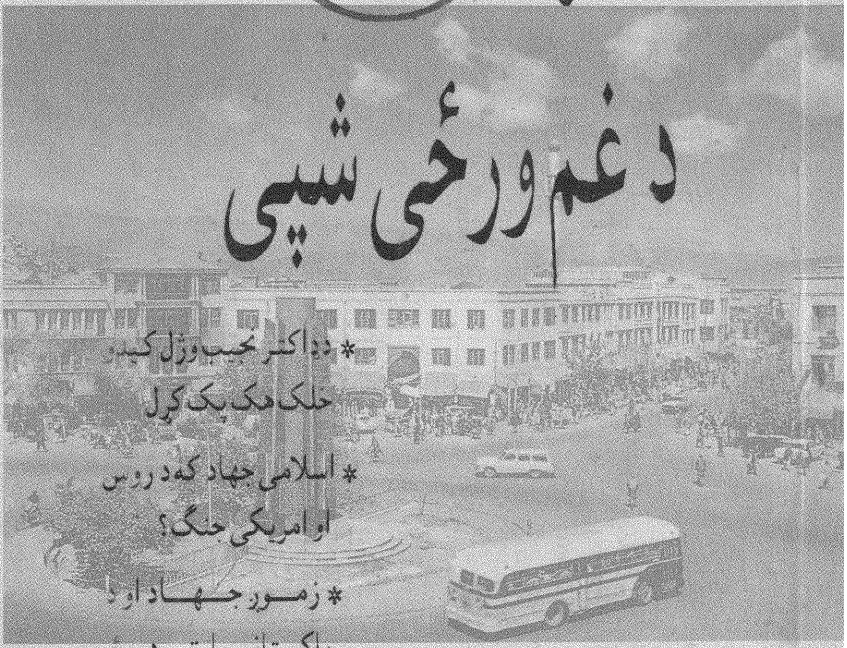

* د ډاکټر نجیب وژل کیدو
خلک هک پک کړل

* اسلامي جهاد که د روس
او امریکې جنګ؟

* زموږ جهاد او د
پاکستاني پارټیو دریځ

* د افغاني مشرانو لنډه
سوانح

* د پېښور او کابل ځینې
دودونه دستورونه

عبدالباري «غیرت»

Ketabton.com

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغانانو

د غم ورځې شپې

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم : د افغانانو د غم ورځې شپې

لیکوونکی : عبدالباري غیرت

کمپوز : مجیب الله

د چاپ کال : ۱۳۷۶ هـ ش

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

PROPERTY OF ACKU 7856

بسم الله الرحمن الرحيم

PROPERTY OF ARIC Established 1989

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

AINA

د پښتونخوا مسلمانو پرګنو ته

چې په فکري او عملي توګه يې

زموږ د حق جهاد ملاتړ کړی دی.

ARIC

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډاکټر نجیب خور

محترمې ککۍ ته!

سلامونه درته لیږم او بیا دا چې د افغانستان پخواني جمهور رئیس ډاکټر نجیب او د هغه د ورور احمدزي په وژل کیدو تسلیت درته وایم. زه پوهیږم چې خور او ورور څومره سره ګران وي او څومره د ژوند خوږې یې سره شریکې کړې وي بیا داسې مرګ چې ناڅاپي وي او په غیر عادي حالت کښې وي تاته له لوی خدایه د زړه صبر غواړم خو ستا پاملرنه د افغانستان هغو شهیدانو ته هم را ګرځوم چې د کمونیستي نظام په وخت په لکهاوو بې له محاکمې اعدام شول، پولیګونونه پرې ډک شول. دوی به میندې درلودې، خویندې او ورونه یې درلودل او زامن، لوڼې او پلرونه یې درلودل. دا وروستې خبرې بنایي ستا د آرام زړه تسلا شي.

ستا د ناآرام زړه له حالت څخه خبر یم او د هغو زړونو څخه هم خبر یم چې په کمونیستي دور کښې وځوریدل ودردیدل او ځینو د خپل محبوب په وژل کیدو د زړه سکته هم وکړه.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډاکتر نجیب وژل کیدو خلک هک پک کړل

کله چې طالبان د کابل ښار ته د فاتحانو په توګه ننوتل او خپلو مخالفانو ته یې ماتې ورکړه. ددوی لومړی کار دا ؤ چې د ملګرو ملتو دفتر ته ورشي ډاکتر نجیب او د هغه ورور احمد زی را وباسي او په عام محضر کښې یې اعدام کړي. په دې کار سره خلک د یوه غیر منتظر کار سره مخامخ شول. جهاني مطبوعاتو دا عمل وغانده او له بشري عاطفې څخه یې لیرې وباله. د افغانستان ولس هم حیران شو، خو عجیبه ورته ونه برېښیده او دا کار یې په ځای وباله ځکه دوی د همدې خلکو بې حسابه ظلمونه لیدلي وو. حیران په دې شول چې د مخه آوازه وه چې ښایې ډاکتر نجیب یوه محفوظ ځای ته یوړل شي او بیا هرڅه چې کیږي. د نجیب ملګرو په ټولو ځایونو کښې دا آوازه اچولې وه چې ښایې طالبان د نجیب سره ښه سلوک وکړي او ځینې مشورې ترې واخلي. د

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان پوهانو او لیکوالانو دا عمل ښه ونه گاڼه او ویې ویل چې دده دا وژنه بې وخته وه او دده د مرگ سره ډیر حقایق او اسناد، رازونه او رمزونه پټ پاتې شوا. له همدې کبله دوی دا وگڼله چې دا کار د یوه گاونډ هیواد د جاسوسی شبکې له خوا شوی دی. نجیب ښایی علناً د محاکمې میز ته بلل شوی وای او محاکمه پرې چلیدلې وی. او له هغه وروسته دده اعدام هم خلکو ته قناعت ورکوونکی شول. د ډاکتر نجیب په اعدام د صوبه سرحد خلک ډیر وپاریدل، مظاهرې یې وکړې میټینگونه او جلوسونه یې وایستل ان تر دې چې دده د جنازې غائبانه لمونځ یې ادا ء کړ. دی یې شهید وباله او ځینې طالبان یې بندیان کړل او ویې وهل. د نشنل پارټی مشرانو هم دا عمل وغانده او د گاونډ هیواد لاس یې پکښې د خیل وگرځاوه.

«لیکوال» معروفې مجلې هم دده په وژل کیدو خپل تأثرات ثرگند کړل او دا یې یوه غمیزه وگرځوله. او خاصه مجله یې دده په نوم چاپ کړه چه ددوی په نزد بیگناه او مظلوم ښودل شوی ؤ (بشر نوید) ډیرې پیرزوینې ورته وړاندې کړې ان تر دې چې دده په قول ځینو لنگې والا کسانو حمله هم پرې کړې وه خو بچ شو.

د پردې تر شا هر څه وو، وو، دده وژونکې وایی چه کله ډاکتر نجیب د خاد جاسوسی شبکې رئیس ؤ د افغانستان ډیر بې گناه انسانان اعدام شول، چې د وژونکو ورونه او خپلوان هم پکښې وو. بل استدلال یې دا ؤ چې په

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کندهار ېاندې د همدې ډاکتر صاحب په دوران کې د اوزبک ملیشو له خوا حملې وشوې په کورونو ننوتل او ډېرې پښتنې یې بې پته کړې.

همدا عمل په پکتیا کښې هم دده په دوران کښې د اوزبک ملیشو له خوا وشو چې د دوی وینه یې په ځوښ راوسته او نور یې طاقت و نشو چې محاکمې ته یې پرېږدي.

د کمونیستانو قدرت ته رسیدل

زه نه پوهیږم چې دا داستان له کوم ځایه پیل کړم، کاشکې د دردمنو زړونو له حاله دا نور زړونه خبریدی او کاشکې خلکو یو د بل په غمونو او داستانونو باور درلودی.

ځکه هغه سوځې چې اور پرې بل وی نو د سوځیدلی ځمکې د خلکو له حاله د بې سوزه ځمکې خلک نه خبریږي. زمانه آخره شوې د قیامت نښانې دي هرڅوک د ظالم پلوي کوي او مظلوم نور هم په خوله خوله وهي.

داستان به په لنډ ډول پیل کړو دا چې څه وشول او اوس څه روان دي او بیا به څه کیږي دا ټول د ماضي حال او استقبال خبرې دي خو د ماضي او حال په خبرو به خلک هک پک شي.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د افغاني کمونیستانو (خلقیانو پرچمیانو) کردار یادوم او بیا چې روسان تیغ په تیغه راغلل او د نړۍ ټول انساني معیارونه یې تر پښو لاندې کړل، بیا هم بې سترګو خلکو ویل چې: روسانو ښه وکړل دوی حق درلود او دا د کمونیستي نظام د ټینګولو او د انسانیت او عدالت د راوستلو په خاطر وو. آفرین په دې منطق، په دې عقل او په دې وجدان او بالاخره په دې اسلامیت، زه په لنډه توګه څه ناڅه په هغه څه رڼا اچوم کوم چې په صویه سرحد کښې د سترګو لیدلي حال دي او پرته له کومې مبالغې به یې بیان کړم او بیا به قضاوت د لوستونکو مخې ته کښېږدم. د افغانستان خلک غولیدلي نه وو، هغوی با شعوره انسانان او هغوی هر څه د منطق په تله کښې تللي شوي.

د کمونیستي نظام د راتګ سره سم په دې خلکو تاتار جوړ شو، کورونه یې بې امانه شول، مذهبي مراسم یې په ډاګه نشوی اجراء کولی، ناموسونه یې په زوره کمونیستي کورسونو ته بوتلل شول، په ډله ایزه توګه ووژل شول او په مړیو یې دښتي ډکې شوي، ښځې یې جیل ته ولویدې او په دې مظلومو افغانانو هر څه وشول. د نمونې په توګه مولانا فیضاني صاحب تری تم او حضرت صاحب محمد ابراهیم مجددي د خپلو ۲۱ خپلوانو سره اعدام شو. همدا راز په زرګونو علماء، پوهان، استاذان او منورین په پولیګون کښې تر خاورو لاندې شول.

په دې حالت کښې خلکو د مجبوریت له مخې قیام وکړ راپورته شول او

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تبرونو او لرګيو يې جهاد پيل کړ بيا چه د دوی لاسې ته وسلې ورغلې دا بيله خبره ده. زه چې د داؤد خان په وخت کښې په ستره محکمه کښې څلور کاله د قضاء د مجلې مدير وم او بيا وروسته څه موده په کور شوم او بيا بيرته د فاميلي محکمې قضايي غړي شوم. هغه فجائع چه په محکمو کښې روان وو د ويلو نه دی، د ښځو سره د خلقي قاضيانو بد عملونه له ميړونو ځخه په زور سره طلاق اخيستل، دزوی په مخکښې د پلار سپکول او وهل دا هغه څه وو چې د دوی له جيلخانو څخه بهر وو او ظاهراً په ديموکراتيکه قضاء کښې کيدل.

ما دا حالات په سترګو ليدل خو خوله مې خاموشه وه او د څه ليکلو توان هم نه ؤ ځکه چې نه د خولې آزادی وه او نه د قلم او په دی دواړو جرمونو هم خلک د اعدام څوکې ته ورسيدل.

د هجرت لار: کله چې ما دا حالت وليد چه نور نو د خلقيانو سره ګوزاره مشکله شوه زه هم تر تعقيب لاندې ونيول شوم او مشر ورور مې مولوی عبدالباقي چې د عربي دارالعلوم استاد اود شيرپور د جامع جومات خطيب ؤ، زنداني او بيا وروسته معلومه شوه چې شهيد شوی ؤ او له دی پرته د خلقيانو د لاسه وطن سور تنور ګرځيدلی ؤ ما هم د زرمت، پکتيا په لاره د هجرت لاره غوره کړه. دا هغه وخت ؤ چې نابغه استاد نور محمد تره کئ د افغانستان د کمونيستي نظام لومړی جمهور رئيس د وفادار شاګرد حفيظ الله امين له خوا

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرن شوی و. زما ذهن دا ؤ چې د پاکستان د صوبه سرحد د خلکو به دا فکر وی چې ددوی تول وگړی به موږ ډیر ښه استقبال کړی او دا فکر به ورسره وی چې ددوی قیام یو اسلامی جهاد دی. ځکه چې یو خو د افغانستان پښتنو ددی ځای د پښتنو سره زیاتی اړیکی درلودی ددی ځای مشرانو ته لکه پاچا خان، ولیخان، اجمل ختک ته موږ په درنه سترگه کتل او میلمستیا گانی به مو ورکولی. همدا موږ پښتانه وو چې د دوی ملاتړ مو کاوه او د افغانستان حکومت په رسمی توگه د پښتونستان په نامه په کابل راډیو کښې یو ساعته خپرونی کولی. دوی ته اعلیحضرت ظاهرشاه په وړیا توگه کورونه ورکړی وو او ددوی د پاره د خوشحال او رحمان بابا د لیسو په نامه ښوونځی موجود وو. د افغانستان خلک به پوهنتون ته په کانکور سره داخلیدل خو ددوی د پاره دا کار مفت ؤ. ان تر دی چې د سرحداتو په نامه ددوی د پاره ځانگړی وزارت ؤ چې لوموړی د قبائلو د مستقل ریاست په نامه یادیده او همدا راز د قبائلی خلکو د پاره جلا معاشونه او تنخواگانی وی.

برخلاف د دغو خلکو ذهنیت دا ؤ چې د افغانستان د خلکو جهاد اسلامی نه دی بلکه ورور وژنه او د ترور عمل دی. دوی داسی گڼله چې د خلقیانو حکومت یو قانونی حکومت دی عوامو منلی دی دا یو څو مهاجر کسان یې مخالف دی هغه هم په ذاتی (شخصی) اغراضو.

بله دا چې دوی (خلقیان) یې کمونیستان او ملحد نه گڼل بلکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلمانان یې ګنل او زموږ دلاتلو ته یې غوږ نه نیوه.

بله دا چې عوام د ضیاء الحق مخالف وو، ځکه دوی ویل چې دی د مارشل لا (نظامي) له لارې حکومت کوي او په زوره یې کوي او دغه مهاجرین (یا مجاهدین) یې د ضیاء الحق عسکر ګنل. په دې مورد کښې به دځینو ګوندونو (پارټیو) د فکر طرز بیان کړو.

۱- پیپل ګوند (پارټي):

دا ګوند چې مشر یې د پاکستان پخواني جمهور رئیس ذوالفقار علي بوټو ؤ او ذوالفقار علي بوټو هم د جنرال ضیاء الحق د کودتا په ترځ کښې له قدرته ولوید او بیا د ځینو تورونو په لړ کښې چې مهم یې ځیني قتلونه او ترورنه وو اعدام شو، له هغه وروسته ددې ګوند مشري دده د لور بې نظیر بوټو په غاړه وه او له دې کبله چې دوی د ضیاء الحق مخالف وو او ضیاء الحق د افغان مهاجرینو ملاتړ کاوه نو دوی هم د افغانستان د جهاد مخالف وو. بې نظیر بوټو عقیده درلوده چې بنایي د کودتا او زور له لارې څخه نه بلکه د دیموکراسي له لارې قدرت له جنرال ضیاء الحق څخه واخیستل شي. بې نظیر بوټو د افغانستان دجهاد مخالفت په صراحت سره نه کاوه بلکه تلویحاً او اشارتاً یې ځیني خبرې کولې چې سړی پوهیده چې دا د افغانستان د مسئلې په

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیره د مجاهدینو او مهاجرینو مخالفه ده. کله چې به له دی شخصه په دی باب پوښتنه وشوه نو ویل به یې چې موږ په خپله داسې کشالې لرو چې د مهاجرینو موضوع ته هډو خلاص نه یو.

د ذوالفقار علي بوټو زامنو هر یوه شهنواز بوټو او مرتضی بوټو په خپل وار سره د ضیاء الحق د رژیم مخالفت کاوه، په غونډو جوړولو برسیره ځینې د غچ شخه ډکې کار روایي هم کولې چې بې نظیر بوټو بیا د دې کار مخالفه وه. یوه مهمه موضوع یې دا وه چې دوی پاکستاني الوتکه افغانستان ته وتښتوله او هلته یې د کابل په هوایي ډگر کې کوزه کړه. د دې الوتکې سپرلي چې ښځې ماشومان هم پکښې وو له زیاتې وار خطایي سره مخامخ شول او یو کس پاکستاني پکښې مړ هم شو. په دې کار سره دوی د ببرک د رژیم له خوا ښه استقبال شول ان تر دې چې دواړو ته یې د خارجه وزارت د یوه دپلومات مأمور سید فصیح الدین لوراني د ریحانه او (...) په نامه شهنواز بوټو او مرتضی بوټو ته ورکړې چې بیا کله شهنواز بوټو خود کشي وکړه، داسې وگڼل شوه چې دده ښځې زهر ورکړي دي په همدې اساس سره مرتضی بوټو هم خپله ښځه د کورنۍ د مشورې په اساس طلاقه کړه چې دا دواړه ښځې اوس په امریکې کښې اوسیږي.

دې کار د بې نظیر بوټو د افغانانو په مقابل کښې حساسیت نور هم زیات کړ په داسې حال کښې چې د دوی ودونه د کمونیستي مفکورې په اساس

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوي وو او دلته د مهاجرينو او مجاهدينو موضوع يو اسلامي بنياد درلود.

د بې نظير بوټو مخالفت له دې ځخه ځرګندولی شو چې کله دا صدراعظم (وزيراعظمه) شوه په ټولو داخلي او خارجي موضوعاتو يې رڼا واچوله خو د افغانستان کشاله او د مهاجرينو مسأله يې هيڅ ياده نکړه بيا د وحدت ورځپاڼې مشر پيرسپيد شاه جګ شو او پوښتنه تري وکړه چې تا د افغانستان موضوع ولې ياده نکړه. بيا هم دې ځان تير کړ، همدا راز ددې د صدارت په وخت کښې هغو دريو کسانو چې په پيښور کښې يې د يوه ښوونځي نجونې او هلکان اسلام آباد ته تښتولي وو، دا چې سعودي عربستان ته تللي وه د اسلام آباد په هوايي ميدان کښې يې په دې باب ټول افغانانو تر تهديد لاندې راوستل او توندې خبرې يې وکړې، خو کله چې دا درې کسان د پاکستان د کوماندو له خوا ووژل شول نو بينظير بوټو بيا د ناصر باغ په کمپ باندې په ښځو باندې ميتهايي وويشلې او نورې وعدې يې هم ورکړې خو دا وعدې يوه هم په ځای نشوه. بې نظير بوټو په خپل يوه کتاب کښې (خاطرات بې نظير بوټو) ويلي چې د صدر ضياء الحق په وخت کښې کله چې ما وغوښتل دده په خلاف مسالمت آميزه مظاهره وکړم نو زما ملګرو راته وويل چې هلته د ضياء الحق پلويان (مجاهدين افغان) دي هسې نه چې تا ته څه ضرر ورسوي، خو ما له دې تهديد سره سره په پيښور کښې مظاهره تر سره کړه او بيانيه مې هم ورکړه.

د بې نظيربوټو مور نصرت بوټو بيا د ضياء الحق په وخت کې په اخباري

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیانونو کښې د افغان مهاجرینو او مجاهدینو په ښکاره توګه مخالفت کاوه هغوی یې د جنرال ضیاء الحق کسان بلل مفروران یې ګڼل او د دوی په ضد یې اخباري بیانونه ورکول داسې فکر کیږي چې نصرت بوټو افغان مسئلې ته په جنرال ضیاء الحق پوری تړاو ورکاوه او دده د فکر مولوده یې بلله، په داسې حال کښې چې دا مسئله ډیره ژوره او پراخه ابعاد یې درلودل البته جنرال ضیاء الحق په خپل وخت کښې د افغان مسألې په باب جدي پاملرنه درلوده او د افغانستان جنګ یې د پاکستان دفاع ګڼله، افغانان هسې په هوس نه وو راغلي بلکه د ډیر مجبوریت له مخې دغه ګرم پاکستان ته راغلي وو او دي ته به شنه ناست وو چې څه وخت به مو وطن آزاد یږي.

۲- نشنل پارټي:

ددې ګوند مشر پاچا خان او بیا دده زوی ولیخان او اوس اجمل خټک یې مشري کوي. ددې ګوند نور د یاد وړ کسان بیګم نسیم ولیخان، حاجي عدیل، فرید طوفان، غلام احمد بلور دي.

اجمل خټک کله چې د ذوالفقار علی بوټو په دوران کې د لیاقت باغ پنډې په غونډه کښې څو کسان مړه شول وویل چې نور نو پاکستان د اوسیدو نه دي او افغانستان ته یې سیاسي پناه یوړه. دی د کابل د کمونستي رژیم پلوي و او له کابل څخه به یې احوالونه رالیږل چې زه به د سرې ډولې سره پاکستان

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ځم. ځو د مجاهدینو د حکومت څخه څه مرده د مخه پاکستان ته راغی او دلته د پارلمان غړی دی.

نشنل گوند د اول څخه د افغان مجاهدینو مخالفت کړی دی او دا جنگ یې د امریکې او روس جنگ بللی دی.

په اخبارونو کښې به د ولیخان، نسیم ولی او نورو ضد ضد بیانونه راتلل او دې بیانونو د صوبه سرحد په عوامو باندې لوی اثر درلود همدا دلیل ؤ چې د صوبه سرحد زیاتره عوام د افغانستان د جهاد په حق کښې نه وو بلکه دوی به د ویل چې دا کسان د یوه قانونی حکومت څخه تبتیدلی دی په داسې حال کښې چه هلته د روسانو او داخلی کمونیستانو له خوا هر څه د خاورو سره برابر شوی وو او دومره مظالم په افغان ولس وشول چې یو عاقل انسان یې نشي منلی. په دې مورد کښې د دوی تبلیغ ډیر پراخه او مؤثر ؤ. دوی به ویل چې د مجاهدینو او مهاجرینو د راتگ سره به په مورږ اقتصادی بوج راشی. د کلاشینکوف او هیروئین کلچر د دوی سره راغی. پاکستان یو غریب ملک دی بنا یې روسان د مجاهدینو له کبله په مورږ حمله وکړی او د دې ټولو ذمه واری جنرال ضیاء الحق گڼلو.

* یوه ورځ زه چارسدې ته د ولیخان کور ته ورغلم چې د کور په مخ کښې یې پولیسو یوه خیمه هم درولی وه، له نوکرانو سره یې ما روغبړ وکړ یو ځوان هلک چې د شلو کلو به ؤ یوه بل ته وایی چې د مجاهدینو په نامه غله او داړه

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماران راغلي له خپل حکومت څخه را تبنتيدلي غلاګاني کوي ډير بد خلک دي.

د توپک په يوه ډز سره ډيري مرمي را باسي او ډير خلک پرې وژلي شي. دا خبري په ما ډيري بدي ولګيدي خو کله چه وليخان ته ورغلم زړه دوستي مې ورسره مطرح کړه ده وويل چه د جهاد پلوي نکوم ځکه دا جهاد نه دي ستاسو د يوه ملا زوي اتيا لکه کلداري بهر ته (سمګل) قاچاق کولي خو د مور د ګوند يوه غړي هغه په هوائي ميدان کښې ونيو.

* پاچا خان به ويل چه دا مهاجرين چې راغلي دا په مور باندي بد اثر غورځولي شي، بنايي خپل ملک ته بيرته ولاړ شي هلته حالات سم دي خو کله چې روسانو نيغ په نيغه په افغانستان يرغل وکړ نو ده د بنو په يوه غونډه کښې وويل چې اې پښتنو بيدار او سيږي تاسو ته دا دي سور استعمار (سامراج) راغلي او حالات يې بيخي بدل کړي. له دې وينا وروسته بيا دي په کور کينولي شو او نور څه يې و نه ويل ترڅو چې په حق ورسيد.

* د حزب اسلامي يو غړي «وليد» ورد ګ وايي چې زه يوه ورځ ليډي ريډنګ روغتون (هسپتال) ته پاچا خان ته د مصاحبي د پاره ورغلي وم چې ماخبري ورسره پيل کولي بيګم نسيم ولي ډيره راته په قهر شوه او ويې ويل چې دا وخت د مصاحبي دي؟ او زه يې انترويو ته پرينښودم.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

* یوه ورځ زه سوات ته روان وم چې په جهانګیره کې یو لوی جلوس (مظاهره) روانه ده موټر لږ شه ودرید او بیان ورکوونکي ویل: چه دا بیشرمه انسانان، دا بي فرهنګه او بي کلچره خلک چې راغلي دي دوی دي د مور له خاوري ووزي او مور د کابل قانوني او انساني حکومت تأییدوو.

* یوه ورځ زه شیرزمان غمجن (طائزي) ته ورغلی وم چې یو بل افغان مشهور لیکوال هم ورسره ناست ؤ لیکوال د جهاد موضوع یاده کړه چه غمجن صاحب ورته ډیر په قهر شو او ویې ویل چې تاسو جهاد نه دی او ما په دی باب د ډاکټری د پاره مدلل کتاب لیکلی چې دا دی نن سبا بشپړیږی نژدی ؤ چې هغه سری په زوره له خونی وباسی، کله چې زه رخصت شوم نو موږی مشهور لیکوال راته وویل چې دا زما د بی عزتی خبره چاته و نکړی.

که څه هم د شیرزمان یو بل ورور (طائزي) له اول څخه د افغانستان د جهاد ملګري ؤ خو غمجن صاحب د خپلو فکری استدلالونو په بنا دا خبره نه تأییدوله غمجن صاحب په دی وخت کې په ملګرو ملتو دفتر کښې کار کاوه، او د ډیرو خاصو افغانانو سره یی کومک کړی دی چې دلته په پیښور کې یې ژوند په خطر کښې ؤ او بهرته یی لیږلی دی.

* زه به همیشه د لرو پښتنو په مشاعره کښې شامل وم کوم چې په خیبر بازار اردو ساینس بورډ کښې به کیدله. زه لومړی افغان شخص وم چې په دی مشاعره کښې می اشتراک کاوه. بیا له ما وروسته پسرلي صاحب دده زامن هر یو

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځ اسدالله، عصمت الله، محترم رفیع صاحب او نورو هم ګډون وکړ. په هغه وخت کښې به ما په خپلو شعرونو کښې د افغانانو بد حالت او د روسانو او داخلي کمونیستانو ظلمونه بیانول چې په ګډون کوونکو ښه نه لګیدل، البته یو دوه کسان لکه طائزی فریحان شیدا اطلس ګل زما ملګری وو. بیا به یې سره ویل چې خیر دی میلمه دی څه به نه ورته وایو. بیا ورو ورو رحالات بد ل شول، مهاجر تو نه زیات شول، روسان نور هم رسوا شول او ملګری می ډیر شول. له دوی څخه ځینو دومره د دی موضوع سره حساسیت درلود چې حتی د محترم پسرلی صاحب سره لاس او ګریوان شوي وو.

* یوه ورځ په چوک یادګار کښې د مهاجرو په ضد او د کابل د کمونیستانو په طرفداری مظاهره وه کله چې دوی وویل چې (زنده باد ببرک کارمل) زموږ یو ملګری د محاذ غړی محمد اکرم وردګ د دوی په مخ کښې چیغې کړې چې (مرده باد ببرک کارمل) بیا یې دا شخص ښه وډباوه او له غونډې څخه یې وویست.

د مجاهدینو په پاڅون سره نشنل پارټۍ دغه امتیازات له لاسه ورکړل:

۱ - ددوی لویانو با قاعده/تنخواه (اعزازی) اخسته او یو څه به یې نورو ملګانو او خپلو پلویانو ته هم ورکوله. لکه چې سید مسعود پوهنیار وایې چې زه په پیښور کښې په قونسلګری کښې د پلومات وم د همدی پارټۍ لوی غړی ته به می په چرګانو چوک کښې دا تنخواه ورکوله او دده دلته کوټه وه.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- د پارتي مهمو غړو په جلال آباد ، کابل او نورو ځينو ښارو کښې ځمکې او حويلي گانې درلودې چې له دې درکه يې کرايي هم اخستې.

۳- خوشحال خان او رحمان بابا ليسې اصلاً د دوی د پاره جوړې شوې وې او د وليخان او نورو غړو په سپارش به په پوهنتون کښې يې کانکوره د دوی کسان شاملېدل او بيا به مسکو ته لېږل کېدل.

٤- د افغانستان د دولت په صوبه سرحد کښې ځينې ملکيتونه وو چې بيا د خلقيانو په وخت کښې د دوی کسانو نيولي وو او په کرايه يې ورکړي وو خو کله چې د مجاهدينو حکومت راغی نو افغان قونسل محمد ظاهر قره باغي دا دعوا وگټله.

٥- د افغانستان نيمه بودجه به د پښتونستان په لاره کښې مصرفيدله، په داسې حال کښې چې زموږ افغانان له لوږې مړه کېدل. ددې بودجې مصرف زموږ په پارسي ژبانو ورونو ښه نه لگېده او ډول ډول خبرې به يې کولې خو پښتنو ددې مصرف سره حساسيت نه درلود.

٦- د پاچا خان او دده د کورنۍ سره افغانانو ډېره مينه او محبت درلوده، هرچا به په سندرو کښې ستايه، دې چې په وزير اکبرخان روغتون کښې وُ ما به همېشه په پاکټ کې تازه ميوې ورووړې. خو کله چې دوی دا ډول تحرکات پيل کړل بيا يې له افغانانو څخه دا مينه او محبت لېرې شو.

٧- يو وخت د شيخ آباد درويش اجمل خټک ته ميلمستيا کړې وه او زه هم په

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی کښېږوم ډیر تکلف یې کړی ؤ حتی په خپل زوی یې نوم اجمل کېښود خو خلقیانو همدا درویش دده د کور په مخ کښې په ډیره بیرحمی وواژه او دده کورنۍ چور کړ اوس یې د کورنۍ په نورو غړو کښې لکه د نورو افغانانو غوندی دا مینه او محبت نشته، په دی میلمستیا کښې رفیع صاحب او وجدی صاحب هم وو.

۳- جماعت اسلامی پارټی

ددی پارټی (گوند) مؤسس مولانا ابوالاعلی مودودی ؤ. بیا یې مشر میاطفیل محمد او اوس قاضی حسین احمد دی. دوی ته د افغانستان د جهاد په باب له بهر څخه خصوصاً له عربو څخه ډیر کومکونه راتلل، خو دوی یوازی د حزب اسلامی، جمعیت اسلامی، اتحاد اسلامی سیاف او څه ناڅه له مولوی خالص سره اړیکی درلودی. ځکه دوی به ویل چې دغه پورتنی گوندونه اصیل مسلمانان او یا په اصطلاح بنیاد گرا دی دغو نورو ته لکه محاذ ملی اسلامی، جبهه، نجات ملی او حرکت انقلاب اسلامی ته یې د شک په سترگه کتل او حتی ځینی عقیدتی پروپاگندونه یې هم ورپسی کول. یو ژوندی مثال به زه ووایم کله چې زه په جمعیت اسلامی کښې وم دوی به څه ناڅه مرسته راسره کوله خو کله چې محاذ ملی اسلامی ته ولاړم بیا یې په هماغه پخوانی سترگه نه راته کتل.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايي څرګنده کړو چې جنرال ضياء الحق دوی ته په اسلامي مناسباتو او خصوصاً د افغانستان په موضوع کښې پوره واک ورکړی ؤ. هغه وخت به تل د نشنل پارټۍ او جماعت اسلامي ځينې تصادمونه په اخبارونو کښې راتلل او کله کله به يې جګړې هم پيښيدلې. دوی به کله ناکله د اسلامي موضوعاتو په باب د لاهور په منصوره کښې کانفرانسونه او سميناروته دائرول او هغو ته به يې يوازې او يوازې اخواني ګوندونه ورغوښتل او انعامونه به يې هم ورکول.

ددوی عقيدتي طرز فکر اهل حديث او يا سلفيانو (پنج پيريانو) ته ورته دی، طريقت ته عقيده نلري او خپل نظر همداسې ښکاره کوي، د جمعيت اسلامي، حزب اسلامي او اتحاد اسلامي د مشرانو هم همدغه عقيده ده خو دوی د افغانستان د عوامو څخه خپله عقيده پټوي او په اصطلاح (تقيه) کوي.

جماعت اسلامي د افغانستان د جهاد په باب داسې نظر لري چې يوازې د جمعيت اسلامي، حزب اسلامي او اتحاد اسلامي جهاد ته جهاد وايي او دا نورو ته نه، په داسې حال کښې چې همدا اوس همدا بنياد ګرا يو بل وژني د کمونيستانو سره ائتلاف کوي او داسې نور...

جماعت اسلامي به چې کنفرانسونه جوړول يا به يې نوري غونډې کولې يوازې همدا درې ګوندونه به يې ورغوښتل او ددوی په ګټه به يې شعارونه ورکول او ددوی سره به يې مادي مرستې کولې. دوی به د همدې دريو ګوندونو په نمايندګۍ بهر ته تلل او کومکونه به يې راغونډول چې په دې اساس سره يې

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل گوند هم په مادي لحاظ تقویه کړ.

کله چې طالبانو ظهور وکړ او لومړی یې د حزب اسلامی سره مقابله پیل شوه، جماعت اسلامی خصوصاً قاضی حسین احمد یې زیات مخالفت وکړ او دوی یې د امریکې خلک وبلل، په داسې حال کې چې د پاکستان ولس دوی امریکایان بولي چې په دې اساس سره د دې گوند محبوبیت په افغاني جامعه کښې بیخي کم شو ځکه چې طالبان د ملت په ملاتړ را پاڅیدل او په هر ځای کښې هر کلی ورته وویل شو یوازې په شمال کښې د ستونزو سره مخامخ شول.

٤- جمعیت العلماء:

د دې گوند مؤسس مولانا مفتي محمود دی چې ډیر ښه عالم او با تقوا شخص و. دې ډلې تل د افغانستان د جهاد ملاتړ کړی دی او په مختلفو وختونو کښې یې کومکونه ورسره کړي دي، بیا کله چې د دې وفات شو همدا راز مولانا فضل الرحمن او مولانا سمیع الحق په غونډو او کنفرانسونو کښې د افغاني جهاد ملاتړ کړی په داسې حال کښې چې د دوی سره د جماعت اسلامي غوندې امکانات هم نه وو او نه د هغه وخت حکومت (جنرال ضیاء الحق) د دې کار زمینه ورته برابر کړې وه، له دې کبله چې د دې گوند غړي زیاتره ملایان او طالبان دي نو په دې اساس سره یې د حرکت انقلاب اسلامي (محمدي) سره یو

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه خواخوږي زيات ته وه او حتی ويل کيږي چې دا ګوند همدوی په پښنو ودراوه.

بيا کله چې طالبانو ظهور وکړ دوی يې په ښکاره تو ګه ملا تړ اعلان کړ خپل طالبان يې د کومک د پاره وروليږل او په ځان او مال سره يې ملاتړ ورسره وکړ.

دا ګوند نسبت جماعت اسلامی ته په پاکستان کښې زيات محبوبيت لري ځکه چې زياتره مدرسې په دوی پورې اړه لري، اماما ن او طالبان يې په دوی پورې متعلق دي او مذهب يې هم امام ابوحنيفه دی چې د پاکستان ټول مسلمانان حنفی مذهبی دي.

دمورو د جهاد په باب د پاکستان د ولس عکس العمل:

لکه چې د مخه مو وويل چې زمورږ د جهاد په باب نظريات زياتره د پارټيو تابع وو او په دې باب هرې پارټۍ (ګوند) بيلې بيلې نظريې او اهداف درلودل، خو خبره دا ده چې د مشرانو تبليغاتو په دې مورد کښې زيات اثر درلود د مثال په توګه د صوبه سرحد پښتنو کې پاچاخان او د ده زوی وليخان زيات اثر او رسوخ لري او ددوی خبره منله کيږي دوی طبعاً د جهاد مخالف وو ځکه چې خپل سياسی اهداف يې له لاسه ورکول. همدا راز په بلوچستان کښې زياتره پښتانه د محمود اچکزی د نظرياتو ملاتړ کوی او دی هم له يوی خوا د کابل د کمونيستی حکومتونو پلوی ؤ او له بلی خوا يې په مهاجرو پښتنو

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیاتره زړه سوی درلود او په بلوچستان کښې یو بل ته گټور واقع شوی دی.
محمود اچکزی د نجیب د حکومت زیاته پلوی کوی او ویل کیږی چې هغه هم دیری مرستی ورسره کړی دی. چې بیا نو دی طبعاً دا احسان نشی هیرولی.

د پنجاب خلک داسی په بی تفاوتی کښې وو په دی دول چې هغوی ټولو پښتنو ته په یوه سترگه گوری. او د اټک څخه را دیخوا ټول پښتانه لکه د یوه هیواد داسی گڼی خو بیا هم له دی کبله چې هلته نوازشریف زیات اثر لری هغوی هم د افغانستان د جهاد طرفداری کوی.

د سند خلک زیاتره د ذوالفقار علی بوټو، بی نظیربوټو او نصرت بوټو د عقایدو او افکارو تابع دی. له دی کبله چې ذوالفقار علی بوټو د جنرال ضیاء الحق له خوا اعدام شوی ؤ دوی افغانی جهاد ته هم په هغه پوری تړاو ورکاوه او په هغه وخت کښې یی نظریات منفی وو او کله چې بیا بینظیربوټو قدرت ته ورسیده افغان مسئلې جهانی شکل غوره کړ. دا هم مجبوره وه چې څه ناڅه دا خیالات په نظر کښې وساتی.

په صوبه سرحد کښې تخریبی عملیات:

ددی د پاره چې په صوبه صرحد کښې د افغان مهاجرو او ددی ځای د اوسیدونکو ترمنځ روابط خړ پړ شی، نو د (روسانو او خلقیانو پرچمیانو) پروگرام دا ؤ چې تخریبی عملیات په پیښور کښې پیل کړی. دوی به بمونه

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوړل او دلته به يې په هوټلونو او مزدحمو ځايونو کښې ايښودل چې په دې سبب سره ددې ځای زيات خلک په تلف باندې ورسيدل.

کله چې به بم وچاوډ نو دځايي خلکو له خوا به مظاهرې وشوې او ويل به يې چې دا بمونه افغان مهاجرو راوړي او دلته دا ډول تخريبکاري کوي. خو حقيقت دا دی چې دا بمونه به افغاني کمونيستانو هم راوړل او ددې ځای اوسيدونکو هم راوړل. حتی ددې ځای چادري دارو ښځو هم راوړي او گرفتارې شوي دي. د يوې پارټۍ يوه مهم غړی چې په سکوتر کښې بم ايښودی ؤ په لاره کښې وچاود او دا شخص پخپله هلاک شو.

* د قمرالدين گړی په چاودنه کښې زياتره د پيښور د خلکو اولادونه چې له ښوونځۍ څخه راروان وو قرباني شول. دا بمونه زياتره د ببرک کارمل او نجيب په وخت کښې راوړل کيدل او دلته به يې خلک قرباني کيدل. عوام ملامت نه وو ځکه ددې پيښو زياتره قربانيان به همدوی وو.

* د کاشانه بدر چاودنه: دا چاودنه هم ډيره لړزونکې وه. په دې حويلي کښې د جمعيت اسلامي افغانستان فوجيان (منصبداران) اوسيدل چې يو ولس کسان په دې پيښه کښې مړه او څو نور ټپيان شول. يوه پاکستانی ښځه د خپل ميړه او اولاد سره په شهادت ورسيدل. کله چې پوليس راورسيدل هغوی وويل چې موږ دا دې په غم او ښادۍ کښې درسره شريک يو او دا دې مړي مو هم سره شريک دي.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یادونه: دا دری پیښې هسې د نمونې په توګه راوړل شوې او که نه نو هره ورځ به چاودنه کیده او کسان به پکښې مړه کیدل. همدا دلیل ؤ چې ځینې کسانو افغانانو ته کورونه په کرایه نه ورکول، ځینو نورو به دفترونو ته په کرایه نه ورکول او ځینو به مېردانو ته په کرایه نه ورکول.

د پاکستان د حکومت ملاتړ:

د جنرال ضیاء الحق په دوران کښې د افغان مجاهدینو او مهاجرینو سره په زیاته اندازه کومکونه کیدل، سرکاري مطبوعاتو هم ددوی په پلوی نشرات کول او پیښور او اسلام آباد راډیوګانو ددی دپاره خاص پروګرام درلود، چې په پیښور راډیو کښې زه (عبدالباری غیرت)، والاجان وثیق، سید فضل اکبر، تاج محمد اکبر، محمد یعقوب شرافت، شامل وو. د بهر څخه هم کومکونه را روان وو چې د امریکې، آلمان، فرانسې، انګلستان، سعودي عرب، کویت، قطر، امارات او مصر مرستې د یادولو وړ دي.

مثبت تبلیغات:

دا چې پاکستان د مونږ ملاتړ کاوه د خلکو مثبت نظریات داسې وو:

* پاکستان یو اسلامي هیواد پرې فرض دي چې د افغانانو ملاتړ وکړي.
* په ګاونډ کښې پروت دی که روس افغانستان قبضه کړي نو پاکستان په

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

آساني سره قبضه کولی شي.

* د افغان جهاد په لاره کښې په پاکستان زيات اقتصادي بوج پروت دی.

په دې باب د پاکستان حکومت د خپل ولس فشار هم تحمل کوي.

* پاکستان غواړي چې په افغانستان کښې صلح او امنيت راشي ځکه دا کار دده په گټه دی.

* پاکستان غواړي چې د افغانستان سره د وروري په فضا کې ژوند وکړي.

* پاکستان اسلامي ملکونو ته ښيي چې دا کارونه د اسلامي ورورولي په بنا کوي.

منفي تبليغات:

* هغه پيسې چې افغان جهاد ته او يا مهاجرو ته راځي زياته برخه يې پاکستان په جيب کې اچوي.

* نوي مالونه په خپلو زړو مالونو بدلوي او بيا يې افغانانو ته ورکوي.

* د پاکستان اقتصاد د مهاجرو په کومکونو ښه شو.

* د مړو خلکو ژوند ورسره ښه شو او خواران نورهم در په در شول د کورونو کرايې لوړې شوې او په غريبانو کار ودريد.

* د خوراکي څيزونو گراني ورسره راغله او زياتره خوراکي مواد افغانستان ته ځي.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

* پاکستان په افغانستان کښې تخریبي عملیات کوي ښکلي ماين، کانالونه، د اوبو بندونه او سيلوګاني له منځه وړي.
* پاکستان د ځينو مزدور و احزابو په واسطه افغاني مهم شخصيتونه ترور کوي.
* پاکستان غواړي چې په هر لحاظ افغانستان ځان ته اړ کړي.
* پاکستان غواړي چې جنګونه دوام وکړي او افغاني عسکري قوت ختم شي.

د کمونيستي او اسلامي احزابو مشران

۱- نورمحمد تره کي:

د مقر د ناوې په سره کلي کښې زيږيدلی د وينې ځلميانو يو منځنی غړی ؤ، په بمبئ کښې د عبدالحميد زابلي لوی سرمايدار کاتب ؤ بيا په واشنګټن کښې سياسي آتشه شو، بيا د خلق د ګوند مشر شو. په پښتو ژبه يې خبرې کولې او په دې باب يو متعصب انسان ؤ د اسلام سره يې په ډاګه دشمني درلوده، دده د جمهوريت په دوران کښې ډير مسلمانان شهيدان شول. د جداولو هزارګانو قتل عام کړل، د ځان په ستاينه خوښيده.

PROPERTY ACKU 7856

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- حفیظ الله امین:

د پغمان د ولسوالۍ ؤ په معارف کښې یې مختلفې دندې تر سره کړې د شورا وکیل ؤ، مغرور او ظالم انسان ؤ، دده په امر سره زیاتره افغانان شهیدان شول. د قدرت په وخت کښې یې مصئونیت قانونیت، عدالت اعلان کړل خو عملي یې نکړل، خپل ظلمونه یې په تره کي وروتپل او څه وخت یې لږ نرمه رویه غوره کړه. روسان یې د مجاهدینو په مقابل کښې هیواد ته وروغوښتل او بیا همدې روسانو مړ کړ. خپل تحصیلات یې په امریکې کښې کړي وو، د خلق د ګوند مهم غړی ؤ.

۳- ببرک کارمل:

د بګرامیو ولسوالۍ د کمریو د کلي ؤ، په حقوقو کښې یې زده کړه کړې بیا څه موده بندي شو، د شورا وکیل ؤ، وینا یې ډیره جذابه وه او خلک پرې غولیدل، ظالم، مغرور او احساساتي انسان ؤ، دده په جمهوریت کښې جنګونه

پراخه شول، په سنګرونو او کلیو یې ګازونه وشیندل، د تره کي او امین د وخت بندیان یې خوشې کړل، د روسانو په ستاینه نه مړیده د پرچم د ګوند مشر ؤ، په اول کښې یې زیاتره اړیکې د سردار داؤد سره وې.

JA

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

٤- ډاکتر نجیب:

ډاکتر نجیب په قام احمدزی ؤ ده څه تحصیلات په پیښور اسلامیه کالج کښې کوم وخت چې پلار یې تجارتی آتشه ؤ کړی او بیا یې د طب په شق کښې د کابل پوهنتون د طب پوهنځی لوستی دی، دی له سروری وروسته د کمونیستانو په دور کښې د خاد (استخبارات) رئیس ؤ.

سروری چې اوس د مسعود سره په جیل کښې دی د اکسا (خاد) د قاتل په نامه یادیده او په زرگونو کسان یې له خاورو لاندی کړل خو کله چې نجیب د خاد رئیس ؤ د بندیانو محاکمه به یې کوله او بیا به یې له فیصلی وروسته اعدامول. که څه هم دده په وخت کښې هم ډیر کسان د همدی شبکی له خوا له مینځه ولاړل.

کله چې نوموړی جمهور رئیس شو نو بیا یې له پخوا څخه په کلی ډول تغیر وکړ، ملي پخلاینه یې اعلان کړه، دیموکراسی یې راوسته او د ملگرو ملتو سره د سولی د راتلو په غرض له مقام څخه هم تیر شو، د شمال د کودتا په وخت کښې یې ملگرو ملتو ته پناه یوړه او بیا کله چې طالبانو حکومت ونیو دی یې د خپل ورور (احمدزی) سره د آریانا په چوک کې اعدام کړ.

٥- صبغت الله مجددی:

صبغت الله مجددی د محمد معصوم مجددی (میان جان آغا) زوی او د شمس المشائخ حضرت فضل محمد مجددی لمسی دی چې بابا یې د انگریزانو

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخه د استقلال په حاصلولو کښې پوره ونډه درلوده. صبغت الله مجددي د محمد ظاهرشاه د حکومت په ضد هم قيام کړی ؤ او ځيني اسلامي تنقيدونه يې درلودل چې بيا د صدراعظم محمد داؤد له خوا ځلور کاله او څو مياشتې بندي شو. کله چې د خلقيانو کودتا و شوه، دی له ډنمارک څخه چې هلته د ملک فيصل د دعوت او تبليغ نماينده ؤ راغی او د جبهه نجات ملي اسلامي په نامه يې ګوند جوړ شو. نوموړی ښه جيد عالم او مقرر دی خو تر احساساتو لاندې زيات راځي او د اوس زماني د خلکو د چل او فريب څخه هم مصئون نه دی پاتې شوی. کله چې د نجيب حکومت سقوط وکړ دی لومړی جمهور رئيس ؤ چې په همدې وخت کښې د ګوندونو له خوا جنګونه پيل شول او افغانستان يې د تباهي لور ته سوق کړ، دی د ۷۰ کلونو په شا او خوا کښې دی او اوس هم د صلحې په پروسه کښې هلې ځلې کوي.

٦- برهان الدين رباني:

برهان الدين رباني د ملا محمد يوسف زوی او د بدخشان د ولايت دی. په قام باندې يفتلي دی. کله چې په ۱۳۵۲ ش کال باندې سردار محمد داؤد د خپل جمهوريت په دوران کښې د مسلمانو رهبرانو نيولې پيل کړل، دی پاکستان ته را وتښتيد، دی د داؤد په وخت کښې د وسله وال قيام پلوی نه ؤ او کله چې خلقيان په اقتدار راغلل وسله وال جهاد يې پيل کړ. دده ګوند د

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمعیت اسلامی په نامه ؤ، دی د خلکو سره ډیر ښه برخورد کوی، غصه ناک او قهرجن سړی نه دی، له صبغت الله مجددی وروسته چې کله دی جمهور رئیس شو نو خپله د جمهوری ریاست دوره یې په بې قانونه توګه اوږده کړه، قلابی لویه جرګه یې راوغوښته چې په هغه کې هم ټول دده کسان وو. دی کار د انجیر ګلبدین حکمتیار د غصې لمبې یې نوری هم غړ غړ اندی کړی او سملاسي یې په کابل باندی د اوریل امر وکړ. چې دا دی د همدی حملو له امله کابل په ویرانه بدل شو. استاذ ربانی د ۶۰ کلونو په شااو خوا کښې عمر لری، دازهر فارغ او د شرعیاتو پوهنځي استاذ ؤ.

۷- ګلبدین حکمتیار:

ګلبدین حکمتیار د عبدالقادر خان زوی په قام خروټی او د کنذز د ولایت اوسیدونکی دی. کله چې نهضت جوانان مسلمان په ۱۳۴۷ هـ ش کال کښې د علی آباد د باغ په کانتین کښې تأسیس شو دی یو منځنی غړی ؤ. چې بیا وروسته یې رشد وکړ، دی په کارونو کښې ډیر احساساتی دی لومړی یې په ولسونو کښې زیات محبوبیت او اثر درلود خو بیا وروسته په تیره کله چې کابل یې د خاورو سره سم کړ محبوبیت یې د لاسه ورکړ، د طالبانو د ظهور سره د ده د ګوند کمپله تقریباً له ټولو ځایونو څخه ټوله شوه. لومړی یې د ګلم جم ملیشو سره جهاد اعلان کړ، بیا ورسره یو ځای شو او د ربانی او مسعود په ضد

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یې موقف ونیو. بیا د رباني د نامشروع حکومت صدراعظم شو چې له دوو میاشتو زیات یې دوام ونکړ او کابل طالبانو ونیو. دی اوس په ایران کښې اوسیږي. دده عمر د پنځوسو کلو په شا او خوا کښې دی. یاده دې وي چې د کابل د ننوتو په لومړیو وختو کښې یې د حزب وحدت سره هم جنګ شروع کړ او بیا ورسره یو ځای شو.

۸- مولوي محمد نبي محمدي:

مولوي محمد نبي محمدي د لوګر د ولایت او ډیر جید عالم او مقرر شخص دی. معتدل مزاج لري او حالات په غور سره څیړي، دده ګوند د حرکت انقلاب اسلامي په نامه دی چې زیاتره طالبان او مولویان پکښې برخه لري. که څه هم په لومړیو وختو کښې یې په تنظیم کښې څه اختلاف راغی خو دده په درایت او پوهې سره بیرته سره متحد شول. دده ګوند په عام ولس کښې محبوبیت لري او ښایسته ښه جهاد یې هم کړی دی.

دی د ولسي جرګې وکیل هم ؤ چې هلته یې هم د اسلامي فکر د پاره زیات خدمتونه کړي، ان تر دې چې په غیر اسلامي حرکاتو یې بیرک او اناهیتا وډبول. دده عمر د اتیا په شا او خوا کښې دی.

۹- مولوي محمد یونس خالص:

مولوي خالص ډیر ښه جید عالم او لیکوال دی. په مطبوعاتو کښې یې ډیر کار کړی او ډیر آثار لري، دیني ملغلري دده مهم اثر دی. همدا راز دی په

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دارالعلوم عربی کښې استاذ هم ؤ. ده د اسلامي مبارزې په ترڅ کښې هغه وخت چې په مطبوعاتو کښې ؤ د وخت د واکدارانو سره يې ډيرې ډغرې وهلې دي. په جهاد کښې د اول څخه برخه وال ؤ، زيات وخت به يې هم په سنګرونو کښې تيراوه. دده عمر د اتيا کالو په حدود کښې دی.

۱۰- عبدالرسول سياف:

سياف د پغمان او سيدونکی دی، شرعيات يې ويلي او بيا له ازهر څخه فارغ شوی دی د اسلامي نهضت د مؤسس استاذ غلام محمد نيازي شاګرد او مخلص ملګری ؤ، په ۱۳۵۳ کال کښې د داؤد په وخت کښې کله چې امريکې ته روان ؤ ونيول شو او بندي شو.

بيا د ببرک کارمل په وخت کښې راخوشې شو، دلته مجاهدين او مشران ډير ورته خوشاله شول، دوی ويل چې زموږ د نفاق او بې اتفاقۍ اور به همدا شخص مړ کړي له همدې کبله يې دلومړي اتحاد اسلامي رئيس وټاکه، خو ده نه يوازې چې دا اور مړ نکړ بلکه يو بل ګوند يې د اتحاد اسلامي په نامه جوړ کړ چې نيم کسان يې د جمعيت وو نيم کسان يې د حزب اسلامي څخه ورته راوپلل او څه نور يې له نورو تنظيمونو څخه واخيستل. ښه واعظ او مقرر او په عربي ژبه کښې پوره تسلط لري. د استاد سياف عمر د پنځوسو په شا او خوا کښې دی.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوټ: د افغانستان په ویرانی کښې که څه هم د خلقیانو پر چمیانو او روسانو نیغ په نیغه لاس دی او دوی بنایی د دی پیښی اصلی مجرمین یاد شی خو اسلامی مشرانو هم له اخلاص څخه کار نه دی اخستی خپلی ژمنی یی نه دی عملی کړی، د مکی شریفی سوگندونه د طائف، اسلام آباد، پنډی او نوری معاهدی یی تر پښو لاندې کړی، د جهاد مالونه یی شخصی دارایی گرځولی او مزی پری کوی، ځینی بیا حیله هم ورته پیدا کوی، خو دغه اسلامی مشران په مسؤلیت کښې سره توپیر لری، څوک لږ مسؤل دی او څوک ډیر خو تبرئه کیدای نشی، او کله چې واقعی اسلامی حکومت راشی دوی د ملت په وړاندی پوښتیدلی شی. او که نه په محشر کښې خو به باری تعالی خامخا حساب ورسره کوی.

د لری او بری پښتونخواه رواجونه:

* د ښځو ډیر احترام کوی، په ادب ورسره خبری کوی په موټر کښې ځای ورکوی. په داسی حال کښې چې په کابل کښې له آزادی وروسته حالات گډوډ وو، نارینه او ښځی به په بسونو کښې گډوډ ولاړوو.
* د مشرانو احترام کوی، په موټر کښې خپل ځای ورکوی او ډیر ادب یی کوی.
* دملا، صوفی او شیخ ډیر احترام کوی په درانه نامه یی یادوی په داسی حال کښې چې په کابل کښې یی ملنډی پری وهلی.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

* په خبرو کښې ډیر توند دی ځینی ځیزونه لکه شرمگاه بول او غائط په صراحت سره یادوی، که څه هم زموږ ځینی اطرافونه هم همداسی دی.

* په کابل کښې په رسمی دفترونو کښې ادب او قانون زیات مراعات کیږی، دلته یو مامور له ځان سره مرز هم وړلی شی چې دا ما په سترگو ولیدل.

* د ښځو نوم نه یادوی که څه هم دا د عامو پښتنو رواج دی.

* چې د ډوډی په وخت کښې ورشی پوښتنه کوی چې آیا ډوډی دی خوړلی په داسی حال کښې چې په کابل کښې ډوډی ورته راوړی، که یی خوړلی وی بیا یی بیرته وړی.

* په خیرات او واده کښې کارت نه گوری بلکه هرڅوک ورتلی شی. په کابل کښې کارتونه کتلی شی، خو اطراف بیا داسی نه دی.

* د زوم په غاړه کښې د پیسو امیل اچوی، په کابل کښې د گلونو امیل اچوی.

* په فاتحه کښې یوازی لاس پورته کیږی په افغانستان کښې قرائت لوستل کیږی او بیا دعاء کیږی.

* فاتحه د کورونو په مخ کښی په کتونو کیږی. په افغانستان کښې فاتحه په جوماتونو کښې کیږی. په اطراف کښې په کورونو او د جومات په مخه کښې هم کیږی.

* په واسطه او رشوت فخر کوی، مثلاً وایی چې غتیه واسطه (سپارش) می

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړی ځکه کامیاب شوم. په افغانستان کې بیا دا په پټه کوي او وايي نه.

* په کابل کښې کرتی او دلته واسکټ اغوندي، یالا پوش دلته نشته.

* په کابل کښې زیاتره بوټان او دلته څپلۍ پښو کیږي.

یادونه: دا څیزونه چې می ولیکل دا یوازې د کابل او شاخوا په رواجونو اړیکي لري او د نورو ولایاتو په رواجوتو خبر نه یم همدا راز د پېښور رواجونه هم په ټول پاکستان نه تطبیقیږي.

* وریجې په میلمستیا گانو او خیراتو تو کښې ډیری غوړي او رنگه پخوي، وچه خرما هم ورسره پخوي، په کابل کښې د خرما په ځای مميز کله کله پخوي. خو د کابل آشپزی ډیره ښه خوندوره ده. اوس د پېښور خلک اکثراً افغانان آشپزان نیسي.

* ډوډی هم د دی ځای د کابل غوندی نه ده د کابل وچه ډوډی ډیره خوندوره ده، کابلي ډوډي اوږده ده او اوزبکی بیا گرده وی.

* گندنه دلته چا نه پېژندله، کله چې افغانانو وکرله او يي خوړله دوی به ویل چې کابلیان وابښه خوري اوس یی دوی هم په مزه خوري او کابلي ساگ ورته وايي.

* ددی ځای شلغمی (ټیپری) سپینی دی او د کابل غټی او سری دی.

* ددی ځای کچالو (آلو) سره دی او د کابل کچالو زیړ دی.

* په کیک کښې توپیر نشته خو د کابل کلچې مزه ناکې دی.

* ددی ځای خلک بغلاوه نه پیژني یو ډول کلچې . ی.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

* دلته چارمغزی ککو والا کیک نه پخیږي.
* دلته د مندکو چکیده نشته بلکه د مونګ پلیو چکیده شته.
* دلته د وریجو د اوړو نه ډبلی کلچی نه پخیږي.
* دلته حلوای سوانګ او حلوای مغزی نشته.
* دلته مکرونی والا د شیدو پرینی شته او په کابل کښې نشته او د قیر په تامه پیرینی هم شته.
* دلته ماغوت او ډول ډول پرینی نشته په کابل کښې شته.
* دلته ګیلاس او سرکی (آلو بالو) نشته او په کابل کې شته.
* کله چې د لومړی ځل د پاره آلوبالو دلته راغلل خلکو د ګورګورو په نامه وبلل.
* دلته چکه نشته او په کابل کښې شته اوس دلته هم چکه جوړیږی. دلته خلک ماستی ته چکه وایی.
* ددی ځای کاهو واړه دی او په سلاد کښې استعمالیږی خو د کابل ډیر غټ او هر وخت خوړل کیږی.
* کابل کښې د څنباک د پاره اوبه په ګیلاسونو کښې خرڅیږی او په پیسو کښې اوبه خوشی ورکول کیږی. خو اوس چې مهاجر راغلی او بد حال یی دی ددوی اولادونه دلته هم اوبه په پیسو خرڅوی.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مهاجرو د راتګ سره ځینې تحولات

دلته پاکستان کښې د مهاجرو د راتګ سره ډیر غټ بدلونونه راغلل د مهاجرو کمپونه جوړ شول. په ښارونو کښې ګڼه ګوڼه زیاته شوه او په تیره په صوبه سرحد او بلوچستان کښې یې زیات اثر واچاوه. زه یو څو څیزونو ته اشاره کوم.

۱- د مهاجرو سره ددې ځای خلکو حساسیت ښوده او ویل به یې چې دا زموږ په اقتصاد بد اثر اچوي، قیمتي جوړوي خوراکي څیزونه ورسره ګرانیږي، د کورونو کرایې لوړیږي زمونږ د ولس خلک بیکاره کیږي، چې بیا همداسې وشول. خو اوس دا حساسیت کم شوی دی بلکه د مهاجرو او ددې ځای د هستو ګنې کوم توپیر نشته خصوصاً په کویټه کښې یې خپل ورونه ګڼي.

۲- پخوا افغانان د پولیسو له خوا زیات ځورول کیدل، پیسې ترې اخیستل کیدې، بندي کیدل او دا رویه زیاته د پارسي ژبو او ازبکانو سره کیده اوس هم کله کله دا چال چلند کیږي.

۳- پخوا به د بورډ تهکال او اشنغرې په لین واګونونه (ویګن) موټر چلیدل، بیا د افغانانو د راتګ سره او په تیره د زیاتې ګڼه ګوڼې سره ډبې او مینې بسونه رواج شول خو په اول کښې ددې ځای پښتانه پکښې نه تلل او په خپلو واګونو کښې په سپریدل، خو اوس ددې ځای خلکو هم دا ګاډي په کار اچولي دي.

٤- د مهاجرو د راتګ سره په پېښور کښې په تعمیراتي لحاظ ډیر بدلون

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغلي دي، سړکونه پراخه شول، بلډنګونه جوړ شول، حيات آباد يوه سپيره دښته وه او اوس هغه قيمتي او عصري ځای حيات آباد ياديږي چې د کورونو کرايه هم تر نورو ځايو دلته ګرانه ده.

۵- پېښور ښار پراخوالي پيدا کړ او له بورډ څخه تر جم پوري آبادي جوړه شوه، کارخانې ډير مهم او عصري بلډنګونه لري چې د ټولې دنيا مالونه هلته پيدا کيږي، او زياتره افغانان پکښې تجارت کوي.

٦- د صحافت په لحاظ پښتو اخبارونه دلته رواج شول، پخوا به د دې ځای خلکو انګريزي او اردو اخبارونه لوستل او اوس يې د پښتو اخبارونو سره دلچسپي پيدا کړه.

د مهاجرو ګوندونو اخبارونه په پښتو او پارسي چاپيږي، کتابونه او رسالې نشريږي او د پېښور (وحدت) اخبار د محترم پير سپيد شاه په همکاري او زحمت دلته رائج او خپور شو او اوس (سهار) اخبار هم چاپيږي چې دا دواړه اخبارونه د لرو او برو پښتنو د پاره دي.

۷- خارجي لويې لويې مؤسسې دلته د افغانانو د پاره کار کوي څوک خوراکي شيزونه ورته برابروي څوک تعليمي مواد ورته برابري او څوک نوري مرستې کوي.

پښتونه تا ته وايم!

زه نه پوهيږم په دې زمکه کښې څه تأثير دی، د دې زمکې خلک بدل دي

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او که دا زمکه بدله ښکاري.

موږ چې د جهاد په اولو شپیو کښې دې زمکې ته راغلو هیله مو درلوده چې د دې زمکې خلک به موږ ډیر ښه استقبال کړي، مګر متأسفانه دې خلکو بد بد راته وکتل او ویل یې: دا غله دي، دا داړه ماران دي دا تښتیدلي خلک دي. دوی د قانون او قانوني حکومت څخه را تښتیدلي دي، موږ به ویل: هلته په زرګونو خلک له کورونو څخه وایستل شول، او په دستجمعي قبرونو کښې خښ شول، هلته ظلم دی، ناروا ده او د دین او وطن په خلاف د څو تنو کمونیستانو سخته کار روائي ده، خو دوی به ویل: دا د امریکې تبلیغات دي، دا اسلامي جهاد نه دی دا د امریکې او روس جنګ دی. موږ به ویل: دا جنګ هرڅوک د خپلې آیینې څخه تعبیروي، موږ ته اسلامي جهاد دی، روس او امریکې ته د دوی جنګ دی، اروپا ته د کمونیزم او دیموکراسۍ جګړه ده او نورو هیوادو ته د روس پراختیا غوښتنه ده.

ما به چې په کومه مشاعره کښې د دې زمکې د خلکو سره ګډون وکړ، خپل دردونه به مې ورته بیانول خو په څلویښتو کسانو کښې مې دري ملګري درلودل او بس. په ځینو کسانو به زما شعرونه ډیر بد لګیدل او همالته به یې ځواب راکړ، ځینو به ویل چې مهاجر شوي، وطن یې پریښودی، پردیس دی، مه تري خپه کیږي. خو اوس چې حالات بدل شول دوی هماغه پخواني خبره تکراروي خو زه وایم چې اوس هم د حق او باطل جګړه ده خو شکلونه یې له پخوا څخه توپیر لري. اوس هم د افغانستان خلک مظلومان او مقتولان دي خو په بل

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکل. اوس هم وطن ورانیږي.

لږ سوچ پکار دی او د تعصباتو څخه ډډه کول. شخصي فکرونه او نظریات وطن تباه کوي، ملي او جهاني فکرونه انساني دنیا جوړوي او بس.

PROPERTY OF ACKU
7856

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

B
4.382
GHA
7856.

تر آسمانه رسی

د اسویلو توندی سیلی یې تر جهانه رسی
د دی مظلوم ملت فریاد تر کهکشانه رسی

سکون یې نشته په کرسی هیڅ قناعت نلری
د بوالهوسو هوسونه تر آسمانه رسی

که یې وسلی دی دا ولس بی ارادی خو نه دی
لاس به یې خدایږو د بدمستو تر گریوانه رسی

د بیتی میرې یې کړی خروبی لا به نور څه کوی
چه یې د او بنکو سیلابونه تر ایرانه رسی

سوز او گداز یې هندوکش او سپین غر ولړزول
فریاد ژړا به یې تر هند او پاکستانه رسی

د کمونیستو له زخمونو لاجور شوی نه دی
چه مسلمان ته بدرنگی له مسلمانه رسی

د تقدس په نظرو گوری مظلوم ولس ته
نه بنایی دا چه بی مهری له خپل جانانه رسی

چه څو سم نشی دا بی سره دا بی پښو انسانان
د غیرت کوکی به تر ټول افغانستانه رسی

Ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library